

БИЛТЕН

БР. 2

Содржина:

ЗА АДКОМ

Адком обраќање на извршниот директор.....3

Извештај за работењето на Адком (Април - Август 2018).....4

Интервју со г. Филип Велер

Раководител на Технички Секретаријат-IAWD.....20

Интервју со Ана Каранфилова Мазневска

Раководител на секторот за управување со отпад - Министерство за животна средина и просторно планирање.....22

Интервју со Душко Весковски

Генерален директор на ЈП „Водовод и Канализација“ Скопје.....26

ЗА ОВОЈ БРОЈ ИЗДВОЈУВАМЕ

АКТИВНОСТИ НА ЈП ПЛАВАЈА РАДОВИШ.....29

АКТИВНОСТИ ЈП „ГРАДСКИ ПАЗАР“ ОХРИД.....30

АКТИВНОСТИ НА ЈКП „ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“ ПРИЛЕП.....31

ИДНИ НАСТАНИ ВО РЕГИОНОТ.....32

НАСКОРО.....33

Импресум

Издава:

АДКОМ - Здружение на даватели на комунални услуги
ул: Јане Сандански бр.112/2-2 1000, Скопје
Тел.Факс: + 3892 2461-971
Е-маил: adkommk@gmail.com

Уредници:

Лолита Стојановска
Фани Карамиха Петрушева
Леа Павловиќ

Дизајн на билтенот: Бригада дизајн, Скопје

Печати: Бригада дизајн, Скопје

Веб страница: <http://www.adkom.org.mk/>

АДКОМ ОБРАЌАЊЕ НА ИЗВРШНИОТ ДИРЕКТОР

Со особено задоволство, како извршен директор на АДКОМ, би сакала да Ви информирам дека АДКОМ го воспостави својот Тренинг ЦЕНТАР и при тоа започна со спроведување на првата програма од Дунавското Партнерско Учење, односно со програмата „Комерцијална ефикасност во претпријатијата за водоснабдување и отпадни води“. Оваа програма се планира да се организира во шест модули, од кои веќе два беа спроведени во мај, а останатите ќе бидат до крај на јуни 2018 година. Во текот на месец септември 2018 година АДКОМ ќе започне и со спроведување на втората програма „Безбедност на вода и управување со кризи: Континуитет на работење основи за управување со ризици од катастрофи.“

АДКОМ како сигурен партнер на ЈКП, во периодот јуни - септември 2018 година, со цел да им помогне на ЈКП при обавување на своите правни обврски, ќе го имплементира проект преку кој ќе се изработат Бизнес Планови (БП) и Планови за Прилагодување на Тарифите (ППТ) за ЈКП со > 10 000 еквивалент жители. Во текот на месец јуни 2018 година ќе бидат организирани почетните работилници во 5-те регионални носители, односно во Струмица, Тетово, Куманово, Кочани и Прилеп. Во текот на останатите неколку месеци активностите главно се насочени кон собирање, анализа и обработка на податоците, а пак до 15-ти септември 2018 година се очекува доставување на БП и ППТ.

Во овој број од билтенот на АДКОМ ќе имате можност да прочитате повеќе за спроведените активности преку АДКОМ, а притоа и да се информирате повеќе во однос на комуналниот секторот.

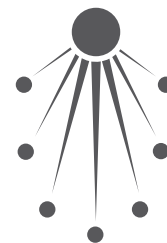
Со почит,

Лолита Стојановска

Извршен директор на АДКОМ

ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА АДКОМ

АПРИЛ-АВГУСТ
2018

АПРИЛ

02.04.2018

Состанок за проектот за изработка на бизнис планови на ЈКП во општини со под 10.000 жители и воспоставување на дијалог платформа помеѓу ЈКП централната и локалната власт.

На 02-ри април 2018 година во канцелариите на ГИЗ, се одржи координативен состанок помеѓу АДКОМ, ГИЗ, СЕКО и Регулаторната Комисија за Енергетика.

Главната цел на Проектот е АДКОМ да ги поддржи помалите комунални претпријатија за време на регулаторниот процес и да воспостави и одржи платформа за дијалог за засегнатите страни за секторот за вода во Македонија. Истиот ќе се имплементира преку следниве цели:

- Да се поддржат малите водоводи (<10.000 жители) во развојот на БП
- Да се формализира соработката помеѓу АДКОМ, ЗЕЛС, Регулаторната комисија и ресорните министерства со потпишување на Меморандум за разбирање / соработка
- Пет регионални центри ќе бидат домаќини од поголемите комунални претпријатија кои поминале низ процесот БП. Ке се работи со 32 мали ЈКП (<10.000 граѓани) јавни комунални претпријатија.
- Ке се потпише меморандум за соработка со кој се дава јасен долгорочен интерес и посветеност на релевантните национални засегнати страни

Проектот ќе се спроведува преку следните работни активности

1 - Поддршка на мали ЈКП во изготвување на БП.

Активности: Ќе се организираат 12 работилници. Првите 6 работилници ќе бидат организирани во секој регионален центар со цел да се запознаат помалите ЈКП со работниот план. Периодот помеѓу работилниците е планиран за собирање на податоци и подготовка на БП, а последните 6 работилници се планираат како завршни настани.

Резултати: Развиени БП за 32 ЈКП најдоцна до 15 септември 2018 година.

2 - Формализирање на соработката помеѓу главните засегнати страни во секторот вода.

Резултати: Потпишан меморандум за соработка помеѓу АДКОМ, ЗЕЛС, Регулаторната комисија и Министерствата поврзани со секторот за вода.

18.04. 2018

Трета седница на управен одбор

Третата седница на Управниот Одбор на АДКОМ се одржа на 18.04.2018 год. во Скопје и на истата се дискутираше за организациските активности на предстојачката Меѓународна конференција, започнување на акцијностите за тренинг центарот на АДКОМ и планираниот проект за поддршка малите ЈКП во изработка на нивните бизнис планови и планови за прилагодување на тарифите.

19.04.2018

60 Седница на Координативниот комитет на Проект за подобрување на општинските услуги - МСИП

Шеесетата седница на Координативниот комитет на Проектот за подобрување на општинските услуги се одржа на 19.04.2018 година во просториите на Министерството за финансии на Р.М. Главниот координатор на проектот ја отвори 60-та седница на Координативниот комитет на Проектот за подобрување на општинските услуги и ги наведе општините кои се предвидени на дневен ред. Главниот координатор на проектот објасни дека општина Дебрца учествува со два подпроекти во рамки на ИПА компонентата од МСИП проектот и тоа: „Реконструкција на две локални улици во општина Дебрца“ и „Набавка на комунални возила“. Координаторот на проектот објасни дека Општина Ново Село го достави под-проектот за „Доградба, надградба и реконструкција на административна зграда во општина Ново Село. Пред присутните од страна на главниот координатор беше претставен проектот за „Уредување на порој во н.м. Гермијан“ – општина Новаци, Општина Чешиново – Облешево аплицираше со три проекти: 1. Проект за изведба на бунар за подобрување на водоснабдување на с. Спанчево со изведба на цевковод за поврзување на бунарот со резервоар, 2. Проект за изградба на улица „Стојан Јакимов“ и крак 1 на улица „Стојан Јакимов“ – с. Теранци и 3. Изградба на улици во општина Чешиново – Облешево.

Членовите на Комитетот и претставникот од ЕУ беа запознаени за текот на проектот во општина Берово, која има потпишано договор за ИПА грант во 2016 година за под-проектот „Изградба на зелен пазар“. Пред членовите на комитетот беше истакнато дека со овие 4 нови договори кои ќе бидат склучени со овие четири општини, сите проекти во 78-те општини ќе бидат во имплементација. Се очекува проектите да бидат реализирани до предвидениот рок 31.12.2018 година, со исклучок на четирите проекти кои беа предмет на овој координативен комитет.

23-26.04.2018

10-та меѓународна конференција „Вода и Отпад – реалност и предизвици“

Во Република Македонија се уште има чиста и квалитетна вода за пиење, но во природата водата ја има се помалку во својот вистински облик и истата е се повеќе загадена од најразлични видови на полутанти кои како крајна последица го загрозуваат здравјето на луѓето. Притоа во однос на водите, во земјава голем проблем претставува тоа што речиси целата канализација завршува директно во реките, што пак има катастрофални последици за животната средина. Второ горливо прашање на кое треба исто така треба да се обрне внимание е управување со отпадот.

Во светски рамки во изминативе две децении се направени големи исчекори во зачувување на животната средина, преку подобрување и усовршување на работењето на јавните комунални претпријатија. Истите се стремат кон сигурно снабдување со вода за пиење и прочистување на отпадните води. А пак во однос на отпадот се назначува дека создавањето е неизбежно, но на материјалот кој останува треба да се гледа како на суровина, која може повторно да се употреби.

АДКОМ - Здружението на даватели на комунални услуги е претставник на интересите на јавните комунални претпријатија во земјава и претставува сигурен партнер во нивното секојдневно работење. Следејќи ги светски стандарди, како и потребите во земјава, АДКОМ ја организираше 10-та меѓународна конференција на тема „Вода и Отпад – реалност и предизвици“.

Конференцијата се одржа на 23-26 април 2018 година во Охрид, а истата се организираше во соработка со ЈП „Водовод и Канализација“ Скопје, ЈП „Комунална Хигиена“ Скопје, како и со помош на спонзорите.

Целта на меѓународната конференција е со приложениите трудови да даде одговор како и насоки за работењето на јавните комунални претпријатија во Р. Македонија, во однос на тоа каде се наоѓаат во нивниот развој и до кое ниво е нивното давање на услугите кон граѓаните и секако да се земе во предвид и задоволството на граѓаните од услугите кои јавните комунални претпријатија ги нудат.

Меѓународната конференција беше организирана во пет одделни сесии, на различни теми во однос на во-

дата и отпадот. На првата панел сесија беа споделени „Искусствата на регулаторот во транзициониот период во воспоставување на цени на водни услуги / тарифи. На оваа панел сесија беше назначена унифицираноста на дел на регулаторните мерки, но исто така беше утврдено дека во различните земји примената на регулаторните мерки е различна и како таква претставува добра можност за нивно натамошно усогласување.

На втора панел сесија „Реформа на институционалната поставеност во управување со водите во Р. Македонија“ беше потврдена потребата за воспоставување на овие реформи од аспект на обезбедување на интегрирано управување со водите и задоволување на барањата на Рамковната директива за води.

На трета панел сесија „Снабдување со вода за пиење и систем за собирање и третирање на отпадни води“ се евидентира потребата за соработка и споделување на знаењата во областа на снабдување со вода за пиење и системот за собирање и третирање на отпадни води, особено помеѓу академската заедница и бизнис секторот како и зголемување на капацитетите кај давателите на услуги и свесноста кај потрошувачите.

На четврта панел сесија „Работење за јакнење на капацитетите на јавните комунални претпријатија за одржливи, ефикасни и достапни водни услуги“, се увиде дека повеќе од неопходно е инвестирање во развој на капацитетите кај давателите на услуги, како и тоа дека регионалните иницијативи се исклучително значајни за споделување на искуствата на национално ниво. На истата беше потврдено дека АДКОМ ги исполнува сите услови за воспоставување на институционална рамка за поддршка за јакнење на капацитетите во јавните комунални претпријатија.

На петта панел сесија „Управување со отпадот“, се назначи потребата за развивање на системот за управување со отпад, а особена значајност претставува воспоставувањето на регионални системи за управување со комуналниот отпад на ниво на РМ. Потоа се стави акцент на зајакнувањето на постоечките јавните комунални претпријатија со цел да го прилагодат своето работење во рамките на новите регионални системи.

На сесиите присуствуваа над 300 претставници од националните и локалните власти, како и раководните тимови на претпријатијата од земјава и регионот. Беа презентирани голем број на трудови и активно заземаа учество голем на учесници, при што беа споделени проблемите со кои се соочуваат јавните комунални претпријатија, најдобрите практики за решавање на истите, како и размена на искуство помеѓу засегнатите страни.

Притоа во рамки на конференцијата, АДКОМ организираше и дијалог на тема „Зајакнување на дијалогот за одржливи и ефикасни водни услуги помеѓу централната власт, единиците на локална самоуправа и јавните комунални претпријатија во РМ“, каде присутните имаа можност да разговараат за создавање на поволно опкружување за подобрени услуги во секторот за вода,

вклучувајќи и дискусија за градење на капацитетите. Како заклучок од дијалогот произлезе дека е потребна поголема координација помеѓу засегнатите страни, а АДКОМ во соработка со донаторската заедница е подготвен да ја иницира и спроведе истата.

За време на конференцијата беше организирана и техничка изложба, при што 17 компании од Република Македонија како и од странство ги презентираа своите активности, производи и опрема кои се однесуваат на конференциските теми на изложбени штандови.

МАЈ

02-05.2018 - Виена

Одржана конференција на IAWD

Конференцијата во Виена се одржа во период од 02 до 05.05.2018 година во организација на IAWD. Пред присутните учесници на конференцијата беа претставени седумнаесет цели за одржлив развој на UN, а како најбитна за сите учесници беше шестата цел - 6 Sustainable Development Goals SDG - Одржливи развојни цели, која се однесува на Чистата вода за пиење и отпадните води во делот на мерење на квалитетот на водата и фреквенцијата на мерењето. Воедно беше претставен и Извештајот за работа за 2017 година на IAWD во кој е наведено дека во иднина ќе се зголеми развојот на асоцијациите во државите по текот на Дунав.

Од страна на учесниците во текот на конференциските денови имаше две обраќања, 27 презентации на трудови, две тркалезни маси, четири панел дискусии и 5 постер презентации меѓу кои и презентацијата на претставникот на АДКОМ преку која беше претставен проектот кој АДКОМ го реализираше со поддршка на IAWD за изготвување на Бизнис Планови на јавните комунални претпријатија.

На конференцијата големо внимание се обрна на користењето на DCM и DANUBIS порталот.

Големо внимание беше посветено и на работната група за млади професионалци во водниот сектор каде нашата држава се уште нема свои претставници.

Клучен заклучок од оваа конференција е да се фокусира работењето кон шестата цел - 6 Sustainable Development Goals SDG - Одржливи развојни цели која воедно е и дел од стратешкиот план за работа на АДКОМ.

08.05.2018

Прв состанок на работна група за управување со цврст отпад

Во организација на НАЛАС на 08.05.2018 година се одржа првиот состанок на работната групата за управување со цврст отпад. На овој состанок присуствуваше Г-дин Ружиновски од ЈП Комунална хигиена Скопје. Целта на проектот е да се процени економската одржливост на советодавните услуги за реинженеринг на деловните процеси кои ќе придонесат за поефикасно селектирање на отпад од домаќинствата. Проектот се спроведува во Република Македонија, Србија и Босна и Херцеговина и претставници од здруженијата ќе ја сочинуваат работната група .

14-15.05.2018

ИФАТ саем Минхен

Од 14 до 15 Мај во Минхен се одржа IFAT саем кој претставува водечкиот светски саем за управување со вода, отпадни води, отпад и управување со суровини

на кој се нуди широк спектар на научни експертизи на едно место. За време на саемот, посетителите можеа да дознаат за најновите вести и трендови директно од експерти во областа на голем број специјалистички разговори, разговори за подиуми, павилјони за специјални настани во земјата и презентации на приватни компании. Дел од Директорите на ЈКП беа присутни на овој сам со цел да се запознаат со новите технологии кои беа презентирани во текот на саемските денови.

16.05.2018

Работилница на тема „Насоки и укажувања за внесување на податоци во ИСУЧР, запознавање со функционалностите на системот, најчести грешки, препораки за поефикасно работење“.

Со направените измени во четири законски решенија (Законот за дополнување на Законот за вработените во јавниот сектор, Законот за дополнување на Законот за Управата за јавни приходи, Законот за дополнување на Законот за даночна постапка и Законот за дополнување на Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување сите донесени и објавени во сл.вес.бр.35/18 од 23.02.2018 год.) им се утврдува законска обврска на сите институции во јавниот сектор во рок од 3 месеци (сметано од месец март/2018 год.) во целост да ги внесат податоците за институцијата и вработените во ИСУЧР системот односно во Регистарот како составен дел на овој систем.

Согласно оваа обврска, АДКОМ - Здружение на даватели на комунални услуги на Република Македонија на 16.05.2018г. во просториите на Агенцијата за Администрација одржи работилница на тема „Насоки и укажувања за внесување на податоци во ИСУЧР, запознавање со функционалностите на системот, најчести грешки, препораки за поефикасно работење“.

16-17.05.2018

Регионална мрежа за развој на капацитети за услугите за вода и канализација

На 16 и 17 мај 2018 година, во Белград, Србија се одржи состанокот за фокус точките на проектот „Регионална мрежа за развој на капацитети за услугите за вода и канализација“

Проектот RCDN има за цел да ја зголеми ефективноста и ефикасноста на водниот сектор во Западен Балкан, придонесувајќи за подобро обезбедување на услуги со поголем број групи од населението кои добиваат пристап до вода за пиење и санитарни услуги и исполнување на Acquis Communautaire за животна средина на Европската унија (ЕУ). За да се постигне ова, RCDN има три клучни компоненти:

1. развој на асоцијациите
2. понуда за развој и испорака на капацитети и

3. партнерство и овозможување на развој на капацитети на животната средина.

RCDN работи со Општини и ЈКП во 6 земји (Албанија, Босна и Херцеговина, Косово, Македонија, Црна Гора и Србија), додека крајните корисници се одговорни лица од општините и ЈКП. Проектот е раководен од ГИЗ, во име на SECO и BM 3, а се спроведува од страна на Тим за имплементација на проектот во кој се вклучени претставници од IAWD, Aquasap и NALAS.

Состанокот за запознавање на Focal Points, исто така, имаше силна комуникациска и тимска компонента. Focal Points ги практикуваа своите вештини за комуникација и тимска работа и ги анализираа своите различни улоги на тим што ќе им помогне да се претстават како победнички тим.

Првиот состанок на Focal Points на RCDN се одржа во Белград на 16 и 17.05.2018 год и на истиот на присутните им се овозможи да ги разберат RCDN обврските детално, неговиот оперативен модел и клучните улоги и функции на регионално и национално ниво. Се дискутираше за главните задачи и одговорности со цел да се координираат активностите на нивното здружение во рамките на RCDN. Беа презентирани каналите за соработка и комуникација со сите RCDN партнери. Покрај тоа, средбата имаше за цел да поттикне отворена и интензивна комуникација помеѓу Focal Points, преку градење на доверба и поддршка на односите, со што се обезбедува подобра продуктивност.

За време на интерактивниот состанок, учесниците активно работеа и ги појаснуваа очекувањата што доведоа до постигнување на предвидените резултати. Сите претстојни активности беа детално дискутирани, уште еднаш потврдувајќи ја релевантноста на проектот.

18.05.2018

Работен состанок - Проект за изработка на бизнис планови на ЈКП > 10.000 жители и воспоставување на дијалог платформа помеѓу ЈКП централната и локалната власт

На 18-ти мај 2018 год беше организиран работен состанок со цел разгледување и оценување на предлог-проектот доставен од страна на АДКОМ за изработка на бизнис планови на ЈКП во општини со под 10.000 жители и воспоставување на дијалог платформа помеѓу ЈКП централната и локалната власт. Извршниот Директор на АДКОМ, го презентираше овој предлог проектот чиј носител ќе биде АДКОМ и напомена дека во истиот ќе бидат вклучени ЈКП со под 10.000 жители.

На оваа средба покрај претставниците од GIZ беа присутни претставници од SECO и претставници од Регулаторната комисија за енергетика. На состанокот друга тема на дискусија беше подобрувањето на соработката помеѓу ЈКП, АДКОМ, ЗЕЛС, РКЕ и останатите засегнати страни.

23.05.2018

Четврта седница на управен одбор

Четвртата седница на Управниот Одбор на АДКОМ се одржа на 23.05.2018 год. во Битола и на истата се усвоија заклучоците од Меѓународната конференција и насоките по кои ќе се постапува во иднина по однос на овие заклучоци.

Беше истакнат проблемот со баждарењето на водомерите и со новиот начин на работа од страна на Бирото за метрологија и присутните дискутираа по однос на овој проблем и ја задолжија стручната служба на АДКОМ да испрати барање до Биро за метрологија за работна средба на која ќе се побара да се врати стариот систем на работа и баждарење на водомерите.

ЈУНИ

АДКОМ - Тренинг центар

Програмата за комерцијална ефикасност и бизнис планирање

Тренинг центарот на АДКОМ започна со спроведување на првата програма од Дунавското партнерско учење „Комерцијална Ефикасност и Бизнис Планирање“. Програмата беше спроведена преку шест модули, од кои два се одржаа во мај (30 и 31.05), а останатите четири модули во јуни (19, 21, 25 и 27.06) во неколку градови во Република Македонија. На модулите активно заземаа учество учесници од ЈП „Водовод и Канализација Скопје, ЈПКД „Комуналец“ Струмица, КЈП „Водовод“ Кочани, ЈП „Водовод“ Куманово, ЈКП „Услуга“ Берово, и ЈКП „Комуналец“ Демир Хисар. Обучувачи на оваа програма беа Г-дин Јане Вртески и Г-ѓа Билјана Ангелова.

Програмата за комерцијална ефикасност има за цел да ги поддржи претпријатијата за подобро разбирање на концептот на комерцијална ефикасност. Оваа програмата за обука рефлектира меѓународни Know-how и други најдобри практики поврзани со предизвиците, методологиите, практиките и перформанс индикаторите кои треба да бидат размотрени од страна на секое претпријатие кое се бави со водоснабдување и/или одведување и/или пречистување на отпадни води а кое сака да биде финансиски само-одржливо во извршувањето на своите услуги до крајните корисници. Оттаму, оваа обука не се однесува само на воспоставување на добри практики за комерцијална ефикасност туку и на развој на модел за бизнис планирање кој квантитативно ги поврзува комерцијалната ефикасност со финансиските перформанси.

Г-ѓа Ангелова напомена дека комерцијалниот менаџмент и неговата ефикасност е тесно поврзан со покривање на трошоците и оттаму тој треба да обезбеди финансиска одржливост на претпријатието. Г-ѓа Ангелова подетално ги прикажа компонентите на комерцијалната ефикасност. Притоа беше претставен еден бизнис модел, кој е развиен од страна на IAWD. Истиот беше детално објаснет со цел учесниците да можат да го користат како своја менаџерска алатка и да внесуваат податоци и притоа да ги пресметаат тарифите.

Г-дин Вртески додаде дека со цел АДКОМ да излезе во пресрет на ЈКП при справување на постојните реформи во однос на тарифите за водните услуги, во програмата „Комерцијална Ефикасност“ е додаден и дел за бизнис планирање. Г-дин Вртески ги посочи сите елементи кои го сочинуваат Бизнис Планот, а при тоа се осврна и на индикаторите за успешност.

Претставниците од Регулаторната Комисија за Енергетика, г-ѓа Андријана Нелкова Чучук и г-дин Шамил Реџеми подетално ги информираа присутните во врска со опсегот на работата на Регулаторната комисијата, како и во однос на обврските од страна на давателите на водни услуги. На учесниците им беше презентирани

веб платформата за поднесување на барањата за утврдување на тарифи за водни услуги и годишни извештаи за работа.

Г-дин Јане Вртески ги дефинираше стратешките цели на комерцијалната ефикасност, карактеристиките за истите, при тоа беше направено поврзување на стратешките цели со приоритетите на претпријатието и клучните показателите на изведбата, како што беше потенцирана и важноста на донесување на идните менаџерски одлуки врз основа на стратешките цели. При завршувањето на оваа тема преку вежба се дефинираа стратешките цели на секое ЈКП одделно.

Во текот на овој програма беше обработена и темата за анализа на побарувачката на вода и проценка за продажба на водата.

Г-дин Вртески напомена дека анализата на побарувачката за вода:

- Воспоставува и предвидува побарувачка врз основа на локалните услови и искуство
- Одредува количина на неприходувана вода
- Поддржува проценка на идните заштеди кај трошоците од намаленото производство и пренос
- Поддржува проценка на идната продажба на вода и просечна цена на услугите

Со цел практична примена на податоците, г-дин Вртески заедно со учесниците изработи и воден биланс.

Г-ѓа Ангелова објасни подетално околу капиталната обнова, капиталната поправка и замена и новите капитални инвестиции.

Утврдување на вкупните потреби за приходи и утврдување на тарифната стратегија, исто така беше презентирани од страна на Г-ѓа Ангелова и при тоа беше напоменато дека по комплетирањето на овој модул, учесниците ќе можат:

- Да ја разберат разликата помеѓу потребите за приходи и расходите за ОР&О
- Да ја разберат важноста за воспоставување на потреби за приходи на претпријатието.
- Да ја идентификуваат и развијат секоја ставка вклучена во рамките на потребите за приходи.
- Да ги идентификуваат факторите кои влијаат врз Тарифната стратегија.
- Да ја изберат посакуваната тарифна структура

Г-ѓа Лолита Стојановска, ги информираше присутните дека со завршувањето на оваа програма учесниците добиваат сертификат од IAWD, како и можност да бидат дел избраните тренери за потребите на проектот кој се реализира преку АДКОМ, односно проектот за подготвување на Бизнис Планови и Планови за Прилагодување на Тарифите за помалите претпријатијата со > 10 000 еквивалент жители.

Обуката за комерцијална ефикасност на тренинг центарот на АДКОМ за мене беше едно прекрасно искуство кое ми донесе знаење во справувањето со тековните предизвици во работењето на моето јавно претпријатие. Практичните вежби, и презентираниите искуства од другите јавни претпријатија во текот на обуката беа особено корисни и применливи во секојдневното работење. На обуката јасно ни беа презентирани алатки и начини со кои можеме да ја зголемиме комерцијалната ефикасност, да влијаеме на намалување на згубитенавода, да ги планираме капиталните расходи, да ја подобриме ефикасноста на вработените се со цел подобрена услуга на граѓаните и позадоволни клиенти. И секако големо браво за предавачите кои успеаја да го задржат нашето внимание и интерес и да овозможат интеракција во текот на обуката.

Васко Стојанов

ЈПКД „Комуналец“ Струмица

Ми беше чест и задоволство што присуствував на обуката за Комерцијална Ефикасност и Бизнес Планирање спроведена преку Тренинг Центарот на АДКОМ, која беше организирана и спроведена на едно високо ниво. Предадена од рацете на искусните предавачи Јане Вртески и проф д-р. Билјана Ангелова. Се надевам ќе имам доста можности наученото да го спроведам на дело.

Голема благодарност до Организаторите и Предавачите.

Ленче Миладинова-Начевска

ЈПКД „Комуналец“ Струмица

20-28.06.2018

Проектот за изработка на бизнис планови и планови за прилагодување на тарифи на ЈКП > 10.000 жители

АДКОМ во соработка со ГИЗ - Германско друштво за интернационална соработка и SECO - Државен Секретаријат за економски прашања на Швајцарија започна со

спроведување на Проектот за поддршка на малите јавни комунални

претпријатија во општини со под 10.000 жители во изработка на бизнис

планови и планови за прилагодување на тарифи, чиј рок за поднесување до

Регулаторната комисија за енергетика (РКЕ) е 15 Септември 2018 година.

За целите на проектот помалите ЈКП беа поделени на пет поголеми региони, од кои Прилеп, Тетово, Струмица, Кочани и Куманово беа одбрани за региони носители.

Во периодот од 22-28 Јуни 2018 година беа одржани почетните работилници со претставниците од помалите ЈКП, консултантите кои ќе работат на овој проект, како и со избраните вработените од ЈКП, односно од поголемите региони носители, кои веќе ги имаат доставено Планот за Прилагодување на Тарифите (ППТ) и Бизнес планот (БП) до РКЕ.

За време на почетните работилници претставниците од помалите ЈКП беа запознаени со целите и стратегијата за спроведување на проектот, законските и подзаконски акти, односно постапката за подготвување и поднесување на ППТ и БП.

29.06.2018

Состанок во Биро за Метрологија

На 29-ти јуни 2018 год се одржа состанок во канцелариите на Бирото за Метрологија, во Скопје. На состанокот присуствуваа претставници од соодветните сектори на јавните комунални претпријатија од Скопје, Велес, Прилеп, Битола и Куманово, Извршниот директор на АДКОМ, Директорката на Биро за метрологија Г-ѓа Мерита Мустафаи и претставници од Бирото.

Претставниците од јавните комунални претпријатија во Република Македонија го посочија проблемот со застој во верификација на баждарените водомери и проблемот со непостоење на можноста за баждарење на водомери преку кои ќе се врши мерење на количеството на испуштената отпадната вода во реципиентот.

Токму поради ова, главната тема на дискусија на овој состанок беше во однос на тоа дека јавните комунални претпријатија не поседуваат инструмент, односно водомери преку кои би го мереле количеството на отпадната вода која ја испуштаат корисниците, па согласно тоа и не се вршат фактурирање на соодветен начин. Беше напоменато дека се има сознание за можноста за набавка и монтирање на вакви водомерни инструменти на отпадната вода, но притоа се дојде со информација дека Бирото за метрологија не врши верификација - баждарење на овие мерни инструменти, бидејќи истите не се опфатени со правилникот/ методологијата за верификација на мерни инструменти по која што тие постапуваат.

Со цел да се надмине овој проблем, на состанокот се иницираше постапка пред Министерството за економија, со цел да се направат измени на

постојните или пак да се изработат нови правилници / методологии кои би го опфатиле решавањето на овој проблем.

На состанокот се донесе заклучок за идна соработка помеѓу Бирото за метрологија и АДКОМ во делот на изготвување на одредени измени во постојниот Правилник

27.06. 2018

Петта седница на управен одбор

Третата седница на Управниот Одбор на АДКОМ се одржа на 27.06. 2018 год. во Маврово и на истата се дискутирало за пристигнатиот допис од Министерство за Економија, за проект за поддршка малите ЈКП во изработка на нивните бизнис планови и планови за прилагодување на тарифите и се одредуваа конкретни активности за спроведување на Дијалог платформата помеѓу ЈКП, локалната и централната власт.

29.06.2018

Работен состанок со консултантите на проектот за изработка на бизнис планови и планови за прилагодување на тарифите на ЈКП > 10.000 жители

На 29-ти јуни консултантите кои ќе работат на за изработка на бизнис планови и планови за прилагодување на тарифите на ЈКП > 10.000 жители, одржаа работен состанок со цел да се продискутира и утврди начинот на изработка на Бизнис Плановите и Плановите за Прилагодување на Тарифите.

На состанокот беа презентирани сите алатки и тарифниот модел за пресметка на тарифите.

ЈУЛИ - АВГУСТ

19.07.2018

Работен состанок со претставници од IAWD

На 19.07.2018 година во Извршната канцеларија на АДКОМ беше одржан работен состанок помеѓу претставници од IAWD - Меѓународно здружение на компании за водоснабдување во сливното подрачје на реката Дунав, Г-дин Клинг Претседател на IAWD и Г-дин Велер и делегација од АДКОМ предводена од Претседателот Г-дин Горгиев, Г-дин Вртески, Г-ѓа Шакири и Г-ѓа Карамиха - Петрушева.

Како долгогодишни партнери во работењето на состанокот се разговараше за заедничките активности кои се имплементираат како и за идните активности и перспективи за соработката помеѓу двете страни. Претставниците од IAWD беа запознаени со активностите кои се спроведуваат во Тренинг Центарот на АДКОМ и активностите кои АДКОМ ги спроведува а се дел од RCDN.

Претседателот на АДКОМ Г-дин Горгиев ги сподели своите очекувања во делот на градење на капацитетите на ЈКП преку АДКОМ, реализираните тренинзи во делот на комерцијалната ефикасност во претпријатијата за водоснабдување и отпадни води како дел од Тренинг Центарот на АДКОМ.

12.08.2018

Работен состанок во делегација на Европска унија

На покана на Г-ѓа Бергамино - Програм менаџер од Делегацијата на Европска унија се одржа работен состанок на кој од АДКОМ присуствуваше Г-ѓа Карамиха Петрушева. Целта на одржување на состанокот беше по однос на проектот: Понатамошна поддршка во спроведување на реформи во секторот за води и новата методологија за тарифи за водни услуги.

На состанокот од страна на Г-ѓа Бергамино беа претставени активностите на проектот кој ќе започне со реализација на почетокот на следната година во времетраење од триесет месеци, во делот на подготов-

ка на планските документи во приоритетните области и зајакнување на капацитетите за имплементација и спроведување на законодавството за животна средина и климатски активности во приоритетните области. АДКОМ преку своите ресурси ќе биде вклучен како целна група при реализација на преоктот заедно со МЖСПП, МТВ, РКЕ, ЗЕЛС и избраните ЕЛС и нивните ЈКП. Од страна на претставникот на АДКОМ беше истакната спремноста на АДКОМ преку своите членски да се вклучат во имплементација на овој проект.

Проектот за изработка на Бизнес Планови и Планови за Прилагодување на Тарифите на ЈКП > 10.000 жители

Во 2016-та година во Република Македонија се започна со една од најголемите реформи во секторот води. Првично со усвојување на новиот **Закон за утврдување на цени на водните услуги** се воведо новина, при што законска обврска на јавните комунални претпријатија (ЈКП), односно давателите на водни услуги е да изработуваат и доставуваат **Бизнис Планови (БП) и Планови за прилагодување на тарифите (ППТ) до Регулаторната Комисија за Енергетика на РМ (РКЕ)**.

Општата цел на овој закон е да се обезбеди воспоставување на финансиски самоодржлив систем на водни услуги, кој обезбедува висок стандард на дадените услуги со пристапна цена во согласност со целите на Националната стратегија за води на Република Македонија и плановите за управување со подрачје на речен слив.

РКЕ, како прво регулаторно тело со најголемо искуство во Република Македонија е назначено да го предводи тој процес. Комисијата во текот на 2017 год исто така ги објави сите под - законски акти како што се **Методологијата за определување на тарифите за водна услуга, Правилникот за начинот и постапката за утврдување на тарифа за водна услуга и на регулаторна тарифа за водна услуга и Упатството за подготовка на барање за тарифи за водни услуги.**

Во текот на 2017 год како прва фаза од оваа реформа беа имплементирани два проекти од страна на консултантската компанија НИРАС со проектот „Реформа на секторот води на централно ниво“, преку кои беа опфатени 17 општини, односно ЈКП со над 10 000 еквивалент жители и од страна на ЕПТИСА со проектот „Реформа во системот за водоснабдување, собирање и прочистување на урбаните отпадни води на локално ниво“, каде пак беа опфатени 12 ЈКП исто така над 10 000 еквивалент жители. Останатите поголеми ЈКП во овој процес беа поддржани од страна на АДКОМ.

Во оваа прва фаза, со поддршка на НИРАС, ЕПТИСА и АДКОМ, ЈКП ги поднесоа своите БП и ППТ до РКЕ. Во текот на 2018 год, во 27 ЈКП се усвоени решенијата и истите се спроведуваат.

Согласно податоците од РКЕ, следните претпријатија од поголемите ЈКП поднесоа информации дека одлуките на управниот одбор во нивните општини се усогласени со решенијата на РКЕ:

1	ЈКП Комуналец Кавадарци
2	ЈКП Комуналец Неготино
3	ЈКП Комуналец Свети Николе
4	ЈКП Услуга Берово
5	ЈКП Солидарност Веница
6	КЈП Водовод Кочани
7	ЈКП Никола Карев Пробиштип
8	ЈКП Исар Штип
9	ЈКП Стандард Дебар
10	МЈП Проаква Струга
11	ЈКП Комуналец Кичево
12	ЈП Нискоградба Охрид
13	МЈП Проаква Охрид
14	ЈПКД Огражден Босилово
15	ЈКПД Комуналец Гевгелија
16	ЈКП Комуналец Струмица
17	ЈКП Плаваја Радовиш
18	ЈП Водовод Битола
19	ЈКП Нискоградба Битола
20	ЈП Долнени
21	ЈП Водовод и канализација Прилеп
22	ОЈП Вардар Брвеница
23	ЈКП Врапчиште
24	ЈКП Комуналец Гостивар
25	ЈПКД Мирмбајтја ЖЕЛИНО
26	ЈКП Тетово
27	ЈКП Водовод Илинден

По завршување на првата фаза со ЈКП со над 10 000 еквивалент жители, РКЕ соопшти дека во следната фаза треба да се опфатат помалите ЈКП, односно ЈКП со под 10 000 еквивалент жители и истите треба да ги достават своите БП и ППТ до РКЕ.

Со цел АДКОМ да им помогне на малите ЈКП при овој процес, во соработка со ГИЗ - Германско друштво за интернационална соработка и SECO - Државен Секретаријат за економски прашања на Швајцарија, во периодот од јуни до септември 2018 год. го спроведе Проектот за поддршка на малите ЈКП во општини со под 10.000 жители за изработка на БП и Планови за ППТ.

Во текот на јуни 2018 год најпрво беа избрани главните консултанти кои работеа заедно со локалните консултанти, односно вработените од поголемите ЈКП, кои минатата година ги поднесоа БП и ППТ до

РКЕ.

Со цел полесна координација, помалите ЈКП беа поделени на пет поголеми региони, од кои Прилеп, Тетово, Струмица, Кочани и Куманово беа одбрани за региони носители. За секој регион беа назначени двајца главни консултанти, како и локални консултанти од поголемите ЈКП. Локалните консултанти од поголемите ЈКП беа назначени со цел своето искуство и научените лекции од првата фаза да го пренесат и со тоа да им потпомогнат на своите колеги од помалите ЈКП при аплицирањето. Притоа во текот на месец јуни 2018 год. беа организирани почетните работилници со претставниците од помалите ЈКП и истите беа запознаени со целите и стратегијата за спроведување на проектот, законските и подзаконски акти, односно постапката за подготвување и поднесување на БП и ППТ.

Во текот на месец јули и август 2018 год. консултантите заедно со помалите ЈКП работеа на прибирање, анализирање и внесување на сите потребни податоци во алатките. Следната фаза при овој процес беше внесувањето на сите алатки во моделот за калкулација на тарифите, кој пак ги генерираше сите потребни табели кои треба да се поднесат до РКЕ.

Во текот на септември 2018 год. БП и ППТ за помалите ЈКП треба да бидат поднесени до РКЕ.

29.08.2018

Подготвителна седница во Регулаторна комисија за Енергетика

Во просториите на РКЕ во Скопје на 29.08.2018 година се одржа подготвителна седница на која најпрво беше разгледуван приговорот од ЈП Водовод Куманово кој се однесува на донесена одлука за цена на сировата вода. Претставниците од РКЕ по изнесеното образложение од страна на Г-дин Ивановски - ЈП Водовод Куманово ги известуваа присутните дека РКЕ го прифаќа приговорот и во текот на следната недела ќе добијат Одлука за намалување на цената на сировата вода.

Г-дин Бислимоски во вториот дел од седницата премина на разгледување на решението за утврдување на тарифа за снабдување со сурова вода наменета за водоснабдување на населението на АД Водостопанство на Р.Македонија - Подружница Берово за регулиран период 2018-2020 година. Седницата ја водеше Претседателот на РКЕ Г-дин Бислимоски. На седницата присуствуваа претставници од РКЕ Г-дин Елџази, Г-дин Орцев, Г-дин Тунески и Г-ѓа Вељановска, претставници од АД Водостопанство на Р.Македонија - Подружница Берово, ЈКП Услуга Берово, претставник од АДКОМ, претставници од од кабинетот на заменик на претседател на Влада на РМ задолжен за економски прашања и други инволвирани институции. На седницата беше разгледувано решението за утврдување на тарифа за снабдување со сурова вода наменета за водоснабдување на населението на АД Водостопанство на Р.Македонија - Подружница Берово за 2018 год.

Интервју со г. Филип Велер

Раководител на Технички Секретаријат-IAWD

АДКОМ: Што е IAWD?

ФВ: IAWD е регионално здружение на водоснабдителни компании од Дунавскиот регион. Во последните години, организацијата исто така ги отвори вратите за членство и за водоснабдителните здруженија, како и некои компании активни во секторот за води. IAWD беше формирано да биде платформа за соработка меѓу комуналните претпријатија и да обезбеди основа за компаниите да учат едни од други и да споделуваат искуство. Работата на IAWD се базира на трите принципи: комуницирај, поврзи, оспособи. Така, размената на информации, peer-to peer мрежното поврзување, како и размената на знаење помеѓу луѓето кои се активни во секторот за вода во регионот, е во суштината на активностите на IAWD. Во оваа смисла, IAWD е комплементарна институција на организации како АДКОМ преку обезбедување на можности за регионална соработка меѓу водечките претпријатија и здруженија.

АДКОМ: Која беше причината за основање на IAWD?

ФВ: IAWD беше формирано непосредно по колапсот на Железната завеса (1993), со цел да се овозможи размена на искуства меѓу луѓето кои работат во секторот за води во Источна и Западна Европа (Дунавскиот регион).

Една од првите клучни активности беше фокусирана на заеднички активности за следење и заштита на водата потребна за снабдување со вода за пиење. Загриженоста за загадувањето на водните ресурси беше голема во 1990-тите години, и IAWD беше формирано за да обезбеди силен регионален глас и соработка меѓу комуналните претпријатија во Дунавскиот регион

за заштита на изворите на вода за пиење.

АДКОМ: Кои се главните активности на IAWD?

ФВ: IAWD еволуираше со текот на годините, но продолжи да биде платформа за размена и соработка помеѓу комуналните претпријатија, а во последните години и меѓу националните водостопански здруженија во регионот. Фокусот на квалитетот на водата веќе не е толку силен, бидејќи другите организации (и законите на ЕУ) ја имаат решено оваа потреба. Како последица, IAWD се фокусира повеќе на создавање форуми за соработка (т.е. преку организирање на Светскиот воден конгрес на IWA 2008 во Виена, Тркалезна маса на водостопански здруженија, Конференција за води на Дунавскиот регион, DANUBIS.org, итн.).

Една од централните и најзначајните активности е еволуцијата на IAWD како механизам за обезбедување финансирање од меѓународни финансиски институции за поддршка на националните и регионалните активности за подобрување на секторот за води. Програмата за води на Дунавскиот регион, која започна во 2013 година, е најважната основа за финансирање што овозможи да се воспостават програми за градење капацитети (Дунавското партнерство за учење - D-LeaP) и целокупните обезбедени средства за комуналните здруженија (Грантови за здруженија) и за комуналните претпријатија директно (Конкурентни грантови). Ова финансирање обезбедено од Министерството за финансии на Австрија беше дополнето со други финансиски средства од Отворен регионален фонд на ГИЗ, а од неодамна и од

страна на RCDN (регионална мрежа за развој на капацитети), поддржана од швајцарската и германската влада, која се фокусираше на соработката помеѓу комуналните претпријатија и општинските власти.

АДКОМ: Што обезбедува IAWD?

ФВ: IAWD дејствува како рамка за соработка и насочување на финансирање и програми за земјите од Дунавскиот регион, вклучувајќи ја и Македонија. Активностите за градење капацитети можеби беа најконкретната понуда, но Конференција за води на Дунавскиот регион и други иницијативи, кои беа можни со донаторското финансирање кое се одвиваше преку IAWD, беа насочени во регионот.

АДКОМ: За што се залага Програмата за води на Дунавскиот регион?

ФВ: Слоганот врз кој се заснова Програмата за води на Дунавскиот регион е Паметни политики, Силни комунални претпријатија и Одржливи услуги. Ова мото е во основата на активностите што се преземени и горди сме што соработуваме со Светската банка во реализацијата на програмата. Соработката со голема меѓународна финансиска институција беше многу комплементарна на напорите на IAWD за зајакнување на комуналниот сектор - главната причина за тоа е што Светската банка се фокусираше на подобрување на политиката за води, додека пак IAWD има за цел подобрување на комуналните услуги и капацитети..

АДКОМ: Можете ли да споделите повеќе детали во врска со програмата D-LeaP?

ФВ: Дунавското партнерство за учење или D-LeaP (www.d-learp.org) е партнерство помеѓу IAWD и националните здруженија во регионот, како што е АДКОМ, со цел да се обезбедат програми за градење капацитети на персоналот на водоводните претпријатија. Програмите за градење капацитети на теми како што се Економска ефикасност, Енергетска ефикасност, Управување со средства и Планирање на безбедноста на водата

се развиваат на регионално ниво и се доставуваат од страна на националните здруженија за водоснабдување до комуналните претпријатија во соодветната земја на локалниот јазик. АДКОМ, на пример, е регионално обучен за да го достави курикулумот за Планирање на комерцијалната ефикасност и безбедноста на водата на националниот јазик во Македонија.

D-LeaP дејствува како одржлива платформа за соработка меѓу водоснабдителните здруженија во регионот кои нудат потребни информации и вештини во сите земји од Дунавскиот регион за да ги исполнат локалните барања.

АДКОМ: Кои се идните планирани активности во IAWD?

ФВ: IAWD во моментов спроведува стратешки преглед на организацијата која треба да ја исцрта насоката на организацијата за наредниот период. Со оглед на развојот на настаните во последниве години, јасно е дека IAWD треба понатаму да се професионализира и да се осигура дека самата организација ги одржува своите основни активности, а истовремено да обезбедува финансирање за посебни проекти во интерес на комуналниот сектор во регионот.

Меѓу клучните активности, IAWD сака да се осигура дека програмата D-LeaP останува успешна и станува одржлива, дека Програмата за води на Дунавскиот регион продолжува и дека се повеќе и повеќе комунални претпријатија се активни во Програмата за бенчмаркинг на комунални претпријатија за да се зајакнат со учење за нивните услуги и споредување на истите со други.

АДКОМ: Дали IAWD има партнери?

ФВ: IAWD е платформа за соработка и организацијата става значителен акцент и вредност на партнерите. Тркалезната маса на здруженијата за водоснабдување и партнерството со АДКОМ и другите здруженија на водоводни претпријатија во рамките на D-LeaP се добри примери за успешни и важни соработки. Покрај тоа, IAWD тесно соработува со Меѓународ-

ната комисија за заштита на реката Дунав (ICPDR) и има Меморандум за разбирање со Меѓународното здружение за води, како и NALAS, за соработка на заеднички активности.

Исто така, важна е и соработката со Светската банка и со ГИЗ и Швајцарската соработка преку проектите што во моментов се упоравуваат.

АДКОМ: Како ја гледате тековната и идната соработка помеѓу IAWD и АДКОМ?

ФВ: Соработката со АДКОМ е исклучително важна за IAWD. IAWD е зајакнато со членството на АДКОМ во него и верувам дека врска е позитивна во двете насоки. IAWD сака да продолжи тесно да соработува со АДКОМ и да создаде синергија меѓу организациите. Важно е дека како здружение на комунални претпријатија IAWD не се натпреварува со националните здруженија - ние сакаме водечките комунални претпријатија од секоја земја да бидат застапени во организацијата, но важно е и истите овие претпријатија да бидат активни и ангажирани во нивната сопствена земја.

Последниве години АДКОМ презеде значаен чекор напред во своите активности и брзо станува едно од водечките национални здруженија на водоснабдителни претпријатија во регионот. IAWD е заинтересирано да ја продолжи соработката што ја имавме досега за да се осигураме дека и самото IAWD и АДКОМ ќе станат посилни и ќе продолжат да се подобруваат во своето работење.

Интервју со Ана Каранфилова Мазневска

Раководител на секторот за управување со отпад
- Министерство за животна средина и просторно
планирање, (МЖСПП) Скопје

АДКОМ: Кои се задачите и одговорности за секторот за отпад во рамки на МЖСПП?

АКМ: Секторот за управување со отпад ги остварува целите и приоритетите во делот на отпадот, што произлегуваат од стратешките и плански документи, учествува во процесот на целосно транспонирање на правото на ЕУ во националното законодавство, но и на локално ниво и обезбедува висок степен на интегрирано управување со отпадот во Република Македонија.

Секторот учествува и при издавање на А - интегрираните еколошки дозволи, одговора на барања за пристап до информации од јавен карактер, ја развива соработката со единиците на локалната самоуправа и невладините организации во делот на управувањето со отпадот и редовно учествува на национални и меѓународни конференции и работилници кои се однесуваат на управувањето со отпадот.

Исто така, секторот за управување со отпад е надлежен за издавање на мислења по однос на барањата за дозволи за постапување со отпад и промет со отпад, барањата за дозволи за основање на депонии, промовирање на хиерархијата во управувањето со отпадот, водење на кампањи, изготвување на прирачници и упатства вклучувајќи го и вршењето на управен надзор над правните лица кои имаат дозволи за постапување со отпад и водење евиденција на управувачите и постапувачите со отпадот. Секторот е одговорен и за имплементација на посебните закони кои го регулираат постапувањето со отпадот од пакување, отпадните батерии и акумулатори, отпадната електрична и електронска опрема, отпадните масла, отпадните гуми и возилата со завршен век и презема мерки во однос на постапувањето со овие посебни текови на отпад, води евиденција на создавачите на посебните текови на отпад, регистри на создавачите на отпад, води кампањи, изготвува прирачници и упатства како и други задачи на техничка помош.

АДКОМ: Како е организиран секторот?

АКМ: Секторот за управување со отпад е организиран во две одделенија и го сочинуваат вкупно 8 вработени лица.

АДКОМ: Кои се главните активности на секторот во насока на приближувањето на Европските стандарди во однос на отпадот?

АКМ: Главните активности се во насока на хармонизирање на националното законодавство со директивите и регулативите на Европската Унија во делот на управување со отпадот.

АДКОМ: Кои се последните информации во врска со воспоставувањето на регионални депонии и начинот на нивната работа?

АКМ: За Источниот и Североисточниот регион, во рамките на ИПА проектите за изработка на техничка и тендерска документација за затворање на нестандартните депонии/диви депонии и подготовка на технички спецификации за набавка на опрема за собирање и транспорт на отпадот, се финализираа активностите за изработка на техничката и тендерската документација, се реализираа и се подготвија технички спецификации и тендерски досиеа за набавка на опрема за собирање и транспорт на отпадот и затворање на нестандартните депонии во општините од овие два региона.

Паралелно, се завршија активностите од ИПА проектот „Подготовка на потребните документи за воспоставување на интегриран и финансиски самоодржлив систем за управување со отпад за Вардарски, Пелагониски, Скопски и Југозападен регион“ и подготвени се сите потребни документи за воспоставување на интегриран и финансиски самоодржлив систем за управување со отпад во овие региони, а проектот беше финансиран во рамки на ИПА компонента 3 - Мерка 3.2 од Оперативната програма за регионален развој (ОПРР) 2007-2009. Донесени се и одобрени од страна на МЖСПП 4 Регионални планови за управување со отпад. Со ова се заокружи процесот за одобрување на 7 седум регионални планови за управување со отпад на ниво на РМ.

Започнаа активности и за изработка на потребните документи за воспоставување на интегриран и финансиски самоодржлив систем за управување со отпад во Полошкиот финансиски регион, кои ќе бидат финансирани со фондови обезбедени преку билатерална соработка на Владата на РМ и Швајцарија.

АДКОМ: Кои се најзначајните чекори за воспоставување и функционирање на интергираното управување со отпад во Република Македонија?

АКМ: Бидејќи веќе се донесени 7 регионални планови за управување со отпад за 7 плански региони (за Полог ќе почне подготовката на регионалниот план во септември 2018 година, со што ќе се завршат сите 8 регионални планови), останува обврската на општините во соодветните региони да ги имплементираат овие регионални планови за управување со отпад.

АДКОМ: АДКОМ: Дали смета дека треба да се воспостави Регулаторно тело за отпад, како што беше направено во однос на водните услуги?

АКМ: Да, неопходно е формирање на Регулаторно тело и истото е предвидено во новиот Национален План за управување со отпад 2018 - 2024.

Една од најзначајните реформи што Република Македонија треба да ги воведо во секторот отпад е основањето на Регулаторното тело за управување со отпад. Истото може да се оформи и како дел од постоечката Регулаторна комисија за енергетика, која работи од 23 јули 2003 година, кога Собранието на Република Македонија донесе Решение со кое се предлага претседателот и членовите на Комисијата. Ова регулаторно тело за управување со отпад ќе се грижи за:

- безбедно, сигурно и квалитетно снабдување со услуги на потрошувачите;
- заштита на природата и животната средина;
- заштита на потрошувачите;
- заштита и подобрување на положбата на вработените во секторот за отпад; и
- воведување и заштита на конкурентен пазар врз принципите на објективност, транспарентност и недискриминација.

АДКОМ: Во реализацијата на кои тековни проекти е вклучен секторот за отпад?

АКМ: Секторот за управување со отпад во моментот спроведува активностите во рамките на Твининг проектот „Зајакнување на административните капацитети за спроведување на Рамковната директива за отпад и директивите за посебните текови на отпад (пакување, батерии и отпад од електронска опрема)“, при што се направи анализа на законодавството за управување со отпад и се започна со подготовка на нов Закон за управување со отпад, нов закон за продолжена одговорност на производи-

телите и нови закони за посебните текови на отпад, како и се започна со подготовка на Национален План за управување со отпад 2018 - 2024 и План за спречување за создавање на отпад 2018 -2024

АДКОМ: АДКОМ: Кои се приоритетните стратешки цели за развој на секторот за отпад и кои активности се планираат во блиска иднина?

АКМ: Приоритетните стратешки цели за развој на секторот се во насока на:

- Зајакнување на Секторот за управување со отпад во МЖСПП и назначување одговорни лица за секое посебно одделение.
- Спроведување на редовни обуки во согласност со подготвените прирачници за обуки.
- Зголемени и ефективни капацитети за инспекција и имплементација.
- Ефективна меѓуминистерска соработка и соработка помеѓу Владата, единиците за локална самоуправа и бизнис заедницата.
- Воспоставување на организациони единици за регионално управување со комуналниот отпад во сите 8 плански региони, вклучувајќи го и развојот и работењето на регионалните јавни комунални претпријатија.
- Реорганизација на општинските претпријатија за собирање и транспорт на отпадот и зајакнување на нивните капацитети.
- Воспоставување на регулаторно тело за управување со отпад.

Зошто зборуваме за отпадот?

ЕУ
за
ТЕБЕ!

Сиге да Бидеме
дел од ПРИРОДАТА

ISWA

MASWA
Macedonian Solid Waste Association

А како управуваме со отпадот во Македонија?

Како управуваме со отпадот во Македонија?

Сиге да Бидеме
дел од ПРИРОДАТА

ISWA

MaSWA

ЕУ
за
ТЕБЕ!

TWINNING

Подготовка на потребни документи за воспоставување на интегриран и финансиски самоодржлив систем за управување со отпад во Пелагониски, Југозападен, Вардарски и Скопски регион

Сиге да Бидеме
дел од ПРИРОДАТА

Интервју со Душко Весковски

Генерален директор на ЈП „Водовод и Канализација“ Скопје

АДКОМ: Кои се главните активности на кои во моментот е фокусирано ЈП „Водовод и Канализација“ Скопје?

ДВ: ЈП Водовод и канализација – Скопје паралелно спроведува на неколку активности кои би помогнале на корисниците на нашите услуги да добијат што е можно поквалитетни услуги. Покрај секојдневните активности за одржување на водоводната и канализационата мрежа на територијата на градот Скопје, работиме на изградба на нови мрежи преку кои ќе се зголеми поркиеноста на градот Скопје со водоводна и канализациона мрежа. Исто така би сакале да истакнеме дека во изминатиов период се спроведуваше акцијата за исплата на заостанатиот долг на повеќе месечни рати без камата. Акцијата беше многу успешна, а бенефитот кој им стоеше на располагање на нашите корисници со ослободувањето од плаќање на камата го искористија преку 1000 физички и правни лица.

АДКОМ: На кој начин ЈП „Водовод и Канализација“ Скопје ги прати најновите трендови во однос на управувањето со водите?

ДВ: Нашето претпријатие постојано ги следи најновите трендови кои се однесуваат на управување со водите. Голем дел од нашите вработени постојано учествуваат на конференции, работилници и остваруваат средби во делот на управување и менаџирање на водите. Во таа насока би сакал да истакнам дека наши вработени го посетија Меѓународниот саемот за менаџирање на води, отпадни води, груби материјали и отпад ИФАД 2018 кој се одржа во Мин-

хен, Германија од 14 до 18 мај 2018 година. На саемот беа претставени најновите технологии и технолошки пронајдоци поврзани со водоводните и канализациони системи и каде нашите вработени остварија голем број на средби на кои беа разменети искуства со голем број на претставници и производители на водоводна и канализациона опрема.

Како актуелен проект во однос на трендовите со управување на водите, а се однесуваат на нашето претпријатие ќе истакнам дека се завршени сите постапки и се започнува со реализација – изградба на ИПА Проектот “Подобрување на инфраструктурата за собирање на отпадни води во градот Скопје”

односно со доизградба на двата главни фекални колектори на лев и десен брег на река Вардар, за кои постои договор помеѓу Министерството за животна средина и просторно планирање (МЖСПП), и Град Скопје со ЈП “Водовод и канализација” - Скопје, како крајни корисници.

АДКОМ: Која е политиката на ЈП „Водовод и Канализација“ Скопје во градењето на капацитетите и надградбата на знаењето и вештините на своите вработени?

ДВ: Согласно реформите во јавната администрација, односно усогласувањето на нашето претпријатие со законот за вработени во јавниот сектор и законот за јавни службеници, се допрецизираат

критериумите за вработување во претпријатието, со што во старт ќе се насочиме во подигнување на нивото на квалитет на вработените. Следењето на новите текови во технолошките процеси во полето на водоснабдување, колектирање и одведување на отпадните води, како и превземањето на двете пречистителни станици во Волково и Сарај, и поставувањето на темели за изградба на пречистителна станица на град Скопје ни наметнува обврска од јакнење на капацитетите на нашите вработени во областа на третман на отпадни води, како нов тренд во управувањето со водниот сектор, преку посета на тренинзи, семинари и конференции. На тоа постојано сме посветени и насочени. Во таа насока се и плановите на претпријатието да се оформи нов сектор „Третман на отпадни води“ кој ќе ја обработува само оваа област и ќе има голем придонес во развојот на нашите капацитети во однос на ова значајно прашање заштитата на животната средина и подобрување на квалитетот на живот на граѓаните на Скопје.

АДКОМ: Според Вашето мислење во која насока треба да се движат реформите во секторот води во Република Македонија?

ДВ: Пред се сметам дека реформите во секторот води треба да се одвиваат во насока на усогласување на тарифите за водните услуги, воспоставени од страна на Регулаторната комисија, која од оваа година преставува регулаторен орган во чија надлежност е утврдувањето на тарифите на водните услуги. Со превземањето на обврската на Градот Скопје и Владата на РМ за користење на меѓународните фондови во насока на подобрување на инфраструктурата за собирање, одведување и пречистување на отпадни води во Градот Скопје неминовно ќе доведе до воведување на нова тарифа за услугата „пречистување“, што е наметнато како барање од страна на кредиторите на средствата. Целта на ова реформа е воведување на европски стандарди во областа на водните услуги и унапредувањето

на условите на животната средина на кои нашата земја е обврзана како идна членка на ЕУ.

АДКОМ: Кои се главните предизвици со кој Вие како директор се соочувате при раководењето на најголемото јавно претпријатие во државата?

ДВ: Самото тоа што ја обавувам функцијата директор на ЈП „Водовод и канализација“ Скопје, кое како што и вие истакнувате е најголемото јавно комунално претпријатие во државата, преставува огромен предизвик и со себе носи многу одговорности. Да бидеш на чело на претпријатие кое снабдува со здрава вода за пиење 700.000 до 1.000.000 жители на градот Скопје и околнината, за мене е најголемиот предизвик. Искананата доверба од страна на градот Скопје да ми биде доверено на управување претпријатието кое треба навремено и квалитетно да им ја обезбеди на Скопјани една од основните животни потреби, водата, за за мене и мојот тим налага голема посветеност со цел да бидат премостени сите предизвици со кои се соочуваме. Комплексноста на претпријатието наметнува активности на повеќе фронтови. Водоснабдување, колектирање на отпадните и атмосферските води, од оваа година со превземање на двете пречистителни станици и поцетоците на изградба на трета пречистителна станица за град Скопје, намалување на загубите на вода, обезбедување на финансиска одржливост на претпријатието, јакнење на капацитетите на претпријатието се прашања кои ме држат постојано во приправност, со цел како директор да одговорам најсоодветно и навремено.

АДКОМ: Кои се идните планови за развој на ЈП „Водовод и Канализација“ Скопје?

ДВ: Пред нас имаме зацртано конкретни цели и активности кои ќе се стремиме да ги оствариме, а од тоа директен односно непосреден бенефит ќе имаат крајните корисници на нашите услуги а тоа се граѓаните на градот Скопје. ЈП

Водовод и канализација - Скопје согласно својата годишна инвестициона програма секоја година планира финансиски средства за Изградба и реконструкција на водоводна мрежа.

Во текот на 2018 година се планира да се изврши реконструкција и доизградба на 15 километри азбест - цементни и поцинковани цевки од постојната водоводна дистрибутивна мрежа преку довршување на започнатите инвестициони вложувања и започнување со нови инвестициони вложувања со вкупна проценета вредност од 90.000.000,00 денари.

Изградбата и реконструкцијата на водоводната мрежа е усогласена со Програмите на Град Скопје и Општините во Градот Скопје односно согласно нивните динамички планови за изградба или реконструкција на улиците во градот или општините.

Значи за осовременување на постоечката водоводна дистрибутивна мрежа на потесната територија на градот во 2018 година, ќе се продолжи со динамиката на замена на постоечките азбест-цементни и поцинковни цевки со употреба на квалитетни материјали, кои се отпорни на агресивноста на мрежата и влијанијата на динамичките удари со што ќе се намалат повредите на мрежата, а воедно и загубите на вода. Истото се однесува и за дуктилно лиење - железните цевки на кои имаме зачестени дефекти, односно со еден збор предмет на реконструкција се цевководи со несоодветен профил и материјал. Предвидените средства ќе се трошат врз основа на изработени основни проекти или технички решенија и секогаш се води сметка да тие бидат рамномерно поделени по сите 10 градски општини.

Исто така ќе работиме на реорганизација на работењето на Службата за одржување и сервисирање водомери, со цел зголемување на ефикасноста во работењето и оптимизирање на човечките ресурси. Набавка и поставување на дополнителни и соодветни резервни пумпи на сите критични локации, кои ќе се вклучуваат при евенту-

ални дефекти на постоечките пумпи. Целосна реализација на проектот поставување на нови командни ормари за автоматско управување во пумпените станици за питка вода со помош на софтверни стартери и фреквентни регулатори. Исполнување на сите технички предуслови за имплементирање на SCADA систем, со кој ќе се автоматизира во целост работењето на пумпните станици и ќе се овозможи оптимизација на потрошувачката на електрична енергија, намалувањето на дефектите во водоводната мрежа, како и дефектите на самите мотори и пумпи. Тековно одржување на капацитетите на водоводната мрежа, катодна заштита на магистрални цевководи, реконструкции на пумпени станици и други објекти на претпријатието. Зајакнување на контролата на терен на отстранувањето на дефектите во водоводната мрежа, од аспект на навремено завршување на дефектот, фактичкото вградување на материјали и други евентуални злоупотреби. Спроведување систематски испитувања на мрежата на територијата на сите општини, согласно планот за систематско испитување на мрежа. Откривање и санирање

на сите подземни дефекти кое ќе се утврдат, изедначување на притисоците во мрежата дење и ноќе, како и откривање и корекција на сите места каде има евентуално мешање на ниска и висока зона.

АДКОМ: Дали ЈП „Водовод и Канализација“ Скопје остварува соработка со останатите главни водоводи од земјите во регионот?

ДВ: ЈП Водовод и канализација – Скопје активно работи на подобрување и развивање на соработка со водоводните претпријатија во Македонија, во регионот но и пошироко. Жалиме што во изминативе години воопшто не се водело сметка за овој сегмент во нашето претпријатие за кој сметаме дека е многу битен но ние ќе се обидуваме и ќе настојваме соработката да ја издигнеме на највисоко можно ниво. Од таа причина планираме да формираме посебен сектор за Меѓународна соработка, проекти и односи со јавност кој комплетно би ја покривал оваа свера од работењето на претпријатието и би имал значаен придонес во етаблирањето на нашето претпријатие. Би истакнал дека во изминатиов период се оставарени некол-

ку средби на различни нивоа со претставници на Водовод Љубљана, Водовод Будимпешта, Белградски водовод, Регионално водно претпријатије на Црна Гора, Водовод Нови Сад, со кои исто така се договорени и активности во наредниот период.

АДКОМ: Како ја гледате соработката помеѓу ЈП „Водовод и Канализација“ Скопје и АДКОМ?

ДВ: ЈП, Водовод и канализација “ Скопје, во потполност ја поддржува мисијата на АДКОМ да биде застапник на интересите на комуналните претпријатија во Македонија со цел подобрување на условите за работа и услугите што истите ги нудат. Со оглед на фактот АДКОМ преставува извор на знаење и искуство за јавните комунални претпријатија тој е посакуван партнер за нас во насока на обезбедување на заедничка соработка со останатите претпријатија од комуналната свера, потоа вмрежување со претпријатија од регионот и Европа преку партиципација во меѓународни водни здруженија и користење на услугите што тие ги нудат.

ЗА ОВОЈ БРОЈ ИЗДВОЈУВАМЕ

АКТИВНОСТИ НА ЈП „Плаваја“ Радовиш

Пуштена во употреба пречистителна станица
за отпадни води во Радовиш

Министерот за животна средина и просторно планирање Садула Дураки присуствуваше и говораше на настанот по повод официјалното пуштење во употреба на пречистелната станица за третман на урбани отпадни води во Радовиш. Радовиш е една од четирите општини, заедно со Прилеп, Струмица и Кичево, кои добија средства од Европската Унија за изградба на пречистителна станица за отпадни води (ПСОВ). Пречистителната станица е со капацитет од 25 000 еквивалент жители и ќе го реши проблемот со отпадните води во општината. Исто така, ќе помогне во заштитата на животната средина и ќе го подобри квалитетот на животот на граѓаните на Радовиш.

Покрај изградбата на пречистителната станица, проектот опфаќа и изградба на пристапен пат во должина од 1.5 км, како и рехабилитација на секундарна канализациона мрежа во должина од 3,3 км. Проект во вредност од шест милиони евра, од кои 85 % се обезбедени од ЕУ и 15 % е домашна контрибуција, беше реализиран во соработка со Министерството за животна средина и просторно планирање, Секторот за централно финансирање и склучување договори во Министерството за финансии, општина Радовиш и Јавното комунално претпријатие „Плаваја“. На настанот се обратија и претседателот на Владата Зоран Заев, евроамбасадорот Самуел Жбогар, министерот за финансии Драган Тевдовски и градоначалниот на Радовиш Герасим Конзулов.

АКТИВНОСТИ НА ЈП „Градски Пазар“ Охрид

Градот Охрид доби мини пазар, сместен на улица „Сирма Војвода“ во непосредна близина на Општата Болница Охрид.

Потребата на ЈП „Градски Пазар“ Охрид за отварање на ова мини пазарче е сместување на пазарциите кои досега продаваа на диво на тротоарите на улица „Јане Сандански“, а исто така со отворањето на пазарчето се задоволуваат потребите на купувачите во тој дел од градот.

Пазарот ги исполнува сите минимално-технички услови за вршење на дејност, се простира на површина од 100 м² и на истиот се поставени 15 големи тезги и 12 мали.

Во блиска иднина ЈП „Градски Пазар“ Охрид, до мини пазарот планира да отвори и нов кванташки пазар, а ќе се залага и за отворање на нови мини пазари низ повеќе делови од територија на Општина Охрид.

АКТИВНОСТИ НА ЈКП „Водовод и канализација“ Прилеп

Прилеп доби пречистителна станица за третман на урбани отпадни води

Во Прилеп е пуштена во употреба најголемата пречистителна станица за третман на урбани отпадни води. Пречистителната станица е изградена на површина од седум хектари, а е со капацитет од 95 илјади еквивалент жители. Покрај изградбата на пречистителната станица проектот опфаќа и изградба на пристапен пат во должина од 1.8 км, изградба на пристапен мост до Пречистителната станица, поврзување на пречистителната станица со канализационата мрежа на Прилеп, регулација на речното корито за заштита од поплави, изградба на ограда околу пречистителната станица, хортикултурно уредување на просторот, тестирање на работата на станицата и обука на вработените од ЈКП „Водовод“ Прилеп за управување со пречистителната станица.

Вкупна инвестиција изнесува 9.667.774 евра од кои 85 отсто се обезбедени од ЕУ и 15 отсто е домашна контрибуција. “Оваа година очекуваме со ваков обем на инвестиција во рамки на ИПА 2 да почне реализирање на пречистителните станици во Тетово, Битола и Штип, кои ќе се придружат на активностите за пречистителни станици и третман на отпадни води во Кочани, Делчево, Скопје, Кичево, Радовиш, Струмица и Вевчани”, најави заменик министерот за животна средина и просторно планирање, Јани Макрадули. Проектот е реализиран како резултат на активностите за обезбедување на усогласеност со ЕУ Директивата за третман на урбани отпадни води (91/271 ЕЕС).

Текстот е објавен од Порта3: <https://www.porta3.mk/prilep-dobi-prechistitelna-stanica-za-tretman-na-urbani-otpadni-vodi/>

ИДНИ НАСТАНИ ВО РЕГИОНОТ

01-03.11.2018

Петта Балканска заедничка конференција и изложба - Приштина, Косово

SHUKOS и SHUKALB со задоволство ве покануваат да ни се придружите на нашата Петта Балканска заедничка конференција и изложба, која ќе се одржи во Приштина, Косово, 1-3 ноември 2017 година, во хотелот Емералд.

На својата Петгодишнина, Балканската заедничка конференција и изложба навистина се етаблира себеси како главен настан за споделување и вмрежување на знаењето во секторот за вода во Западен Балкан. Со публика од над 450 учесници од поширокиот Балкански регион, Конференцијата продолжува да нуди платформа каде што професионалците за вода, креаторите на политики и бизнис-професионалците од овој сектор можат да се соберат за да разговараат за прашања што се од интерес, да разменат информации и да споделат искуства со цел да помогнат во понатамошниот развој на секторот за водоснабдување и отпадни води во поширокиот Балкански регион.

Оваа година Темата на конференцијата, Предизвик за отпадните води, обрнува внимание на потребата од значајни капитални и оперативни инвестиции во собирањето и третманот на отпадни води за заштита на јавното здравје, како и на животната средина. Оваа тема е опфатена опширно во Програмата на конференцијата, со намера да се стимулираат дискусии за техничките и финансиските прашања кои ќе треба да се решат, наскоро, за секторот да може да постигне финансиски одржлив исход за исполнување на овој Предизвик.

Како што беше практиката досега, Организациониот комитет паралелно планира, голема Изложба за опрема, технологија и услуги со учество од широк спектар на компании од приватниот сектор кои се активни во секторот за вода во Балканскиот регион.

Повеќе информации на:

<http://balkansjointconference.org/>

Water and Nature
BALKANS JOINT CONFERENCE AND EXHIBITION
7-9 November 2018, Tirana, Albania

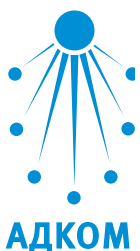
Безбедност на вода и управување со кризи: Основи на континуитет на работење за управување со ризици од катастрофи

СТЕКНЕТЕ практично искуство
во мерките за планирање на
безбедноста на вода

УЧЕТЕ од други експерти во
секторот

БИДЕТЕ во тек со најнови
трендови во секторот

КОРИСТЕТЕ ги регионалните
и глобалните искуства од другите
претпријатија и експерти

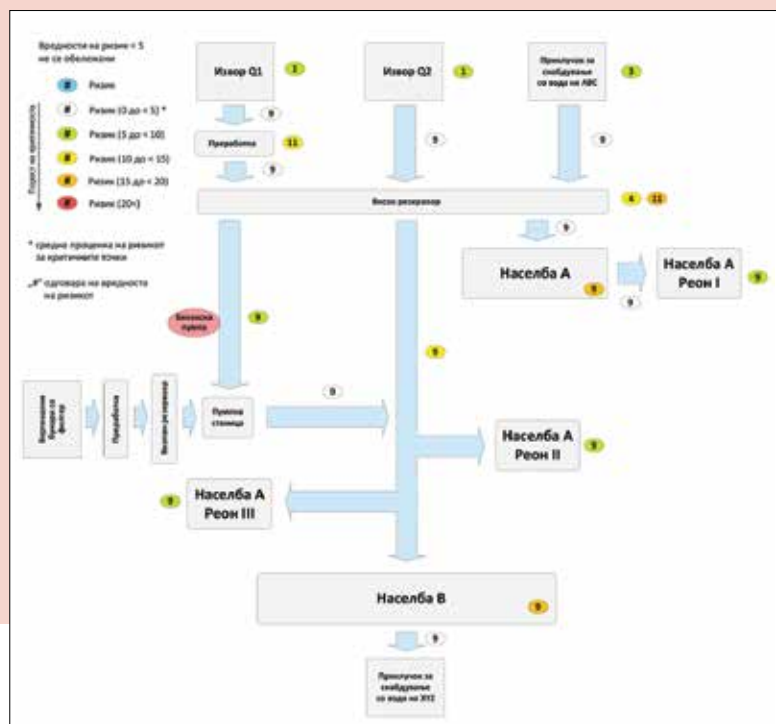
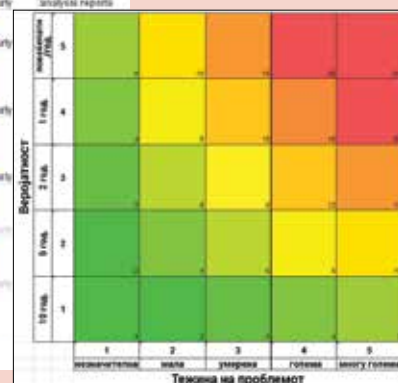
Оваа програма
се спроведува
во соработка со
АДКОМ

Безбедност на вода и управување со кризи: Основи на континуитет на работење за управување со ризици од катастрофи

WSP Module 3, Part 2: Risk assessment

Category	Description	Facility/ Position = Critical Point	Likelihood	Severity of Consequences	Riskscore	Control Point	Measures for risk mitigation/ reduction	Risk owner	Status	Validation	Documentation
1.4	Industrial and commercial buildings, gas station, leakage and contamination of groundwater with nitrate	Coldstream area, Spring 1	1	4	4	dispatcher engineer on duty	already implemented: continuous SAC measurement at treatment facility, monthly inspection of protection zone additional measures: direct contact and exchange of alerts and information with local manufacturers	Head of water capturing	ready	ready	SAC data base, plant permits, industrial plant AGC
1.5	Storage of water-polluting solids, leakage and contamination of groundwater with deep/nitrate	Coldstream area, WW, Spring 1, Spring 2	2	3	0	dispatcher engineer on duty	already implemented: regular water analysis on site, monthly inspection of protection zone additional measures: direct contact and exchange of information with local farmers	Head of water capturing	ready	ready	water quality analysis reports, technical inspection reports
1.1	Fertilizer, leakage and contamination of groundwater	Coldstream area, Spring 1, Spring 2, WW	2	3	6	dispatcher engineer on duty	already implemented: regular water analysis (nitrate), monthly inspection of protection zone additional measures: direct contact and exchange of information with local farmers	Head of water capturing	ready	ready	water quality analysis reports, technical inspection reports
1.2	Use of pesticides: leakage and contamination of groundwater	Coldstream area, Spring 1, Spring 2, WW	2	3	6	dispatcher engineer on duty	already implemented: regular water analysis (chemical parameters), monthly inspection of protection zone additional measures: direct contact and exchange of information with local farmers	Head of water capturing	ready	ready	water quality analysis reports
1.1	leaking oil, petrol after accidents, contamination of groundwater	Coldstream area, Spring 1, Spring 2, WW	1	4	4	dispatcher engineer on duty	already implemented: regular water analysis (chemical parameters), monthly inspection of protection zone additional measures: improve construction state of water extraction plant	Head of water capturing	ready	ready	
1.1	Surface water (streams, pond, floodplains), Danger of polluted surface water contaminating groundwater	Coldstream area, WW, Spring 1, Spring 2	3	4	12	dispatcher engineer on duty	already implemented: regular water analysis, monthly inspection of protection zone, connection to regional supplier additional measures: regular water analysis, monthly inspection of protection zone, connection to regional supplier, flood early warning mechanism	Head of water capturing	ready	ready	
1.2	Flooding and overflow, Danger of flood, contamination of groundwater	Coldstream area, WW	2	4	8	dispatcher engineer on duty		Head of water capturing	ready	ready	
1.5	Surface construction, leakage and contamination of groundwater	Spring 1, Spring 2, WW	2	3	6	dispatcher engineer on duty	already implemented: regular water analysis, monthly inspection of protection zone	Head of water capturing	ready	ready	
1.1	Unsecured entrance, contamination of groundwater	WW, Spring 1, Spring 2	1	3	3	dispatcher engineer on duty	monthly control on site	Head of water capturing	ready	ready	

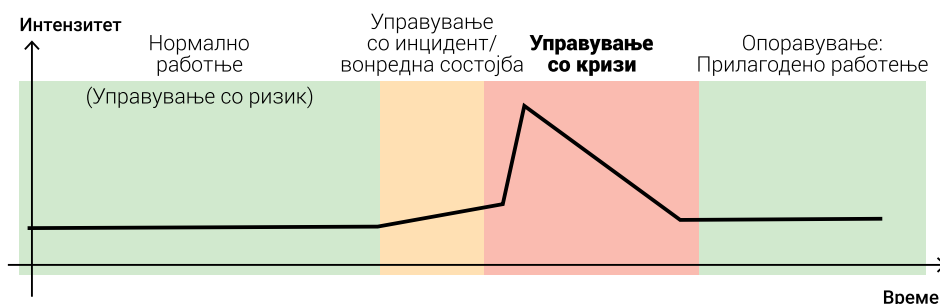
Идентификувај, мери и намали го ризикот со користење на меѓународно призната методологија за планирање на безбедност на вода (WSP).

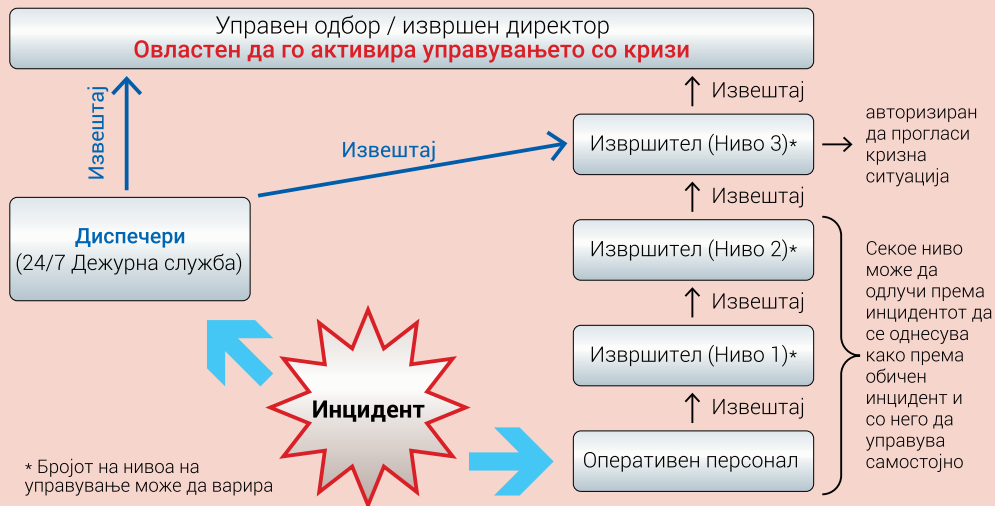
Проширете го класичниот пристап на стандарот ISO 31000 Управување со ризик со користење на технички контролни точки и мерки на контрола, за да можете во целост да го спроведете Планот за безбедност на вода (WSP) во вашиот воден систем.

Идентификувајте ја и намалете ја ранливоста на вашиот воден систем за да ја зголемите отпорноста кога ќе настапи следниот катастрофален настан.

Градете врз основа на Вашите WSP резултати и мерки за да воспоставите сразмерен, организациски одговор на повеќе нивоа, во согласност со Вашиот стандард за Управување со кризи

Дизајнирајте и имплементирајте работни процедури за поплави, земјотреси, прекини на електрична енергија, големи дефекти на цевководите или било кој друг вид на потенцијално катастрофален настан

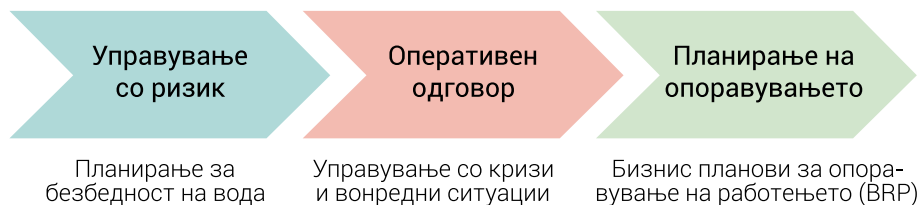

Димензионирајте ги Вашето управување со кризи и мерките за одговор повеќе или помалку така да одговараат на специфичноста на Вашата организација. **Плановите за управување со кризи можат сразмерно да се прилагодат за повеќе од 1000 вработени или за само еден вработен!**

Тестирајте ги и увежбајте ги Вашите мерки на подготвеност за кризи и катастрофи со врвни европски експерти.

Искористете ги големиот број на вежби во реално време базирани на сценарија, со цел да ги увежбате своите вештини и да ја зајакнете свеста за состојбата кај Вашите раководители.

Спроведете целосен циклус на континуитетот на работењето со цел да обезбедите континуитет во снабдувањето со вода во Вашиот воден систем дури и во критични/катастрофални околности.

Безбедност на вода и управување со кризи: Основи на континуитет на работење за управување со ризици од катастрофи

Опис на програмата и опфатени теми

Недостатокот на механизми за одговор на големите загадувања и се почестите природни катастрофи, како што се поплави и суши, ја загрозуваат способноста на претпријатијата за водоснабдување за одржливо обезбедување на услуги, што претставува ризик за јавното здравје.

Низ оваа програма, претпријатијата кои ќе учествуваат во неа, ќе го подобрат знаењето како да ги идентификуваат ризиците во текот на работењето и како да планираат, да се подготват и да одговорат на овие инциденти, со цел да можат брзо да реагираат и да се опорават во случај на криза или катастрофа. Покрај тоа, учесниците добиваат и обука базирана на практично сценарио за донесување на одлуки во неизвесни ситуации.

Програмата е развиена и ја надгледува нашиот технички партнер, Конзорциумот Infracaprotect заедно со Energie AG Wasser, Виенскиот водовод и Австриската асоцијација за гас и водоснабдување (ÖVGW). Програмата ја спроведуваат националните или регионалните центри, на свој јазик. Времетраењето на Програмата е една година и ќе се состои од работилници, како и практични вежби во самите претпријатија со поддршка на обучувачите. Учесниците ќе плаќаат котизација за учество за која ќе бидат информирани од страна на тренинг центарот.

Воспоставување на програмата

Програмата е дизајнирана врз принципите на учење по пат на пракса. Таа вклучува комбинација на работилници за обука лице-в-лице кои обезбедуваат алатки и техники за справување со предизвиците со кои се соочуваат; да следат како тие се применуваат во пракса, проследено со обука на работа, каде претпријатијата учесници ги применуваат алатките и техниките во нивната средина и развиваат конкретни производи (дијагностика, акциони планови, тарифни планови итн.). Применети се принципите на комбинирано учење, т.е. обучувањето лице-в-лице е придружено со материјали за електронско учење обезбедени во D-LeaP Академијата.

За повеќе информации за концептот и дизајнот на програмата посетете ја страницата www.d-leap.org!

Цели на обуката

Да се управува со ризици во услови на нормално работење и во случај на катастрофа

Да се подготват и применат алатки за планирање за безбедност на вода и управување со кризи во работењето на Вашиот водоснабдителен систем.

Да се спроведе управување со континуитетот на работењето во работата на вашето претпријатие

Сразмерно, повеќе или помалку, да се прилагодат решенијата за управување со кризи за да одговараат на потребите на било која големина на организацијата

Да се осмисли начин на соработка со релевантните локални и национални институции за меѓусебна помош и поддршка

Тренинг центар:

АДКОМ, Здружение на даватели на комунални услуги на Македонија

Технички партнер:

Контакт:

Лолита Стојановска,
Извршен директор на АДКОМ
+389 2 2461971
adkommk@gmail.com

Фани Карамиха Петрушева,
АДКОМ Програм координатор
+ 389 2 2461971
faniadkom@gmail.com

